

ВЗАЄМОДІЯ ВИКЛАДАЧА ТА СТУДЕНТА ЯК ОСНОВА РАЦІОНАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

Підтримка Україною інтеграційних процесів у системах освіти країн Європи сприяла підвищенню сумлінного відношення до навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах освіти. Значне зростання інформації привело до того, що навчання стало не окремим періодом життя людини, а супроводжує його все життя. Як відомо, знання є лише засобом розвитку мислення, а розум розвивається в діяльності. Тому все, що стимулює активну розумову діяльність (захопленість, інтерес, свідомість потреби до навчання), створює умови для неї, сприяє розвитку мислення. У той же час процес навчання неможливий без контролю результатів цієї діяльності і є однією з його складових, що дозволяє отримати інформацію про діяльність і її результати, тобто забезпечує зворотний зв'язок між викладачем і студентом.

На сучасному етапі розвитку науки і техніки головними вимогами до спеціаліста є: уміння самостійно орієнтуватися в стрімкому потоці інформації, необхідність постійного підвищення професійної кваліфікації та самовдосконалення. Пробудження у студентів інтересу до творчої професійної діяльності та формування в них під час навчання навичок і вмінь творчого професійного мислення — центральне сьогоденне завдання. Це завдання включає: створення моделі професійного, творчого спеціаліста та впровадження нових педагогічних технологій навчання, скерованих на формування творчої професійної особистості.

Зростання обсягу годин на самостійну роботу студентів посилює роль аудиторних занять-лекцій, семінарів, практичних робіт та тренінгів. Це, в свою чергу, потребує оптимального використання одного з найважливіших ресурсів — часу. Аудиторне навчальне навантаження студентів — кількісна величина, яка складається з годин, відведених на лекційні заняття, семінарські, практичні тощо. Ефективність процесу навчання підвищується при його науково обґрунтованій організації. Відомо, що засвоєння знань, вмінь і навичок студентами однієї і тієї групи нерівномірні. Головне завдання викладачів під час

аудиторних занять якнайбільше сприяти формуванню фахівців мислячих, вихованню в них прагнення і внутрішньої потреби постійно вчитися, опрацьовувати і самостійно поповнювати отримані знання. Готувати спеціалістів, здатних використовувати ці знання на практиці в сучасних умовах, творчо з відповідним реальним підходом застосовувати придбані навички та вміння в будь-яких ситуаціях, проявляти активність та ініціативу в розв'язанні виробничих завдань, самостійно вирішувати проблеми, які виникають. Сучасна методологія аудиторного викладання спецпредметів базується на ідеях інтеграції, диференціації, гуманізації та безперервності навчання.

В основі інтеграційних методів лежить поглиблення між предметних зв'язків, а диференційних — розвиток індивідуальних і гуманістичних підходів до навчання. Основною проблемою при цьому є створення таких форм навчання, які б не входили у протиріччя з існуючою організацією навчання у ВНЗ. Основною рушійною силою вирішення цих проблем можуть стати педагоги — викладачі спецпредметів, що формують кінцевий продукт — професійні знання та компетенції у студента і вже за своїм призначенням повинні вміти здійснювати інтеграцію та диференціацію навчання. Процес викладання повинен відповідати якісно новим вимогам, основні з яких — професійний універсалізм, гуманістичний підхід, відповідальність за їх професійний рівень. Викладач повинен передусім роз'яснити мету свого предмета та компетенції, які набуде студент під час навчання. Насамперед слід пояснити важливість вивчення даного предмету в суспільних та особистих інтересах студента, в оволодінні обраною спеціальністю. Це слід підкреслювати неодноразово і поступово, це здійснює свій стимулюючий вплив.

При вирішенні цих задач є актуальним залучати методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності студентів. Це такі методи, як: методи стимулювання інтересу до навчання, методи стимулювання обов'язку і відповідальності. Викладач може і повинен створювати такі ситуації, коли в студентів виникає інтерес до вивчення того чи іншого матеріалу. Інтерес студентів не повинен бути просто інтересом, він повинен стати засобом активізації навчання, сприяти кращому запам'ятовуванню матеріалу, захопленню студентів новим, ще невідомим. Застосування кожної із цих методів у різних умовах навчального процесу спонукає до виявлення різного рівня пізнавальної діяльності студента.